

Gyűjtő: GÉLENCSEI SÁNDOR

Gyűjtési ideje: 1959.

TART.: UEGYES NÉPRAJZI ADATOK NAGYBERKIBŐL
IGAZ TÖRTÉNETEK, TRUFÁK

10 lap

Földrajzi tutató: NAGYBERKI

Szakutató: XXVI

Iratgyűjtő

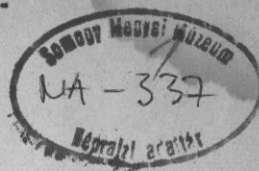
MSZ 5617
PAPIRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROZÁS

ATVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 884-es TETELE ALÓL

Nyilatkozat.

Kaposvár megyei múzeumi Igazgató'sága

Alulírott erremel kijelentem, hogy a mai napon belépek a kaposvári múzeumi barátok csoportjai köré.

Azzal a cézzel, hogy a beületes mint kármal támogatassam a múzeumi kultúrális életet.

Statisztikusan kijelentem azt, hogy mindig a tárgyilagos valóságot adjam, amelyekre tárgyi bizonyítékokat bírok felmutatni.

Még errel azt is hangsúlyozom, hogy nem megfelelő dolgokat nem fogok ráerősöskölni a kulturális intézetre.

A jelentékegy kézirati jegyzetimmal és a további ömre gyűjtött adatokkal együtt termékegy letéti anyagot fogok a múzeumi részre beadni.

A további jó munkám hiteléül.

Maradtan a múzeumnak örinte igaz barátja.

Gyémén Sándor
mégnyűgöljas
Nagyberki.

Nagy kortesharok voltak az 1922 ik évi képviselőválasztások májusban kb Gombóváron a mordóni Palavicini György ögróf kereszténypárti programmal. Véltek György kaposvári polgármester függetlenségi programmal voltak a képviselőjelöltek. Nagy választási küzdelem volt. Szórták uton útfélen és osztották a nyomtatott kortesröplapokat. Az ögróf Palavicini kortere egy nagy csomo röpcédulát átadott Lohöer Józsa Gombóvári játékaúkereskedőnek arról, hogyha az embernek vasárnap jönnek ki a templomból misé után minden embernek adjon egy lapot is kiabálva, hogy Éljen a mordóni Palavicini ögróf. Az illető egyen nagyon népszerű ember volt és az egész vidék jól ismerte. De megkell jegyezni, hogy nagyon degenérált hűbe ember volt. Azért is adott nekik a röplapok sietosztóit. Amikor legtöbb ember jött ki a templomból Józsa ezt kiabálta.

— Éljen a moszkoi palacsinta
örült ögróf

A főkönyv ahogyan meghallotta hát
oda rohant elvette a könyvet a
még nála levő réplapokat s monolja

Mit kiabálsz. Te bolond. Meglett
neked fizetés is megmondva, hogy
mit kiabálsz is ilyen bolondságot
orditorolj itt
2. fejelet. Hát mennyire lett megfizetés
Kortés, 500 koronát kaptál.

2. fejelet. A vétek győzelem 1000 koronát
adott azért, hogy így kiabálsz.

1000 korona csak többet is, mint 500.

Abban az időben infláció volt
500 korona két kilónál is nagyobb
dísz volt. kb. Eplényi Sándor

Magyarok 944 I. 27

Az oktatásja lemondása

Gombóvár letétjébe adva

1958 aug 12. évi

Kanonnente néprajzi adatai 3
rövid mondásban

- 1 Gyölle a nagyok közegek közt a leggondagabb.
- 2 Fonó a kisebb közegek közt. a leggondagabb.
- 3 Kanonnála a leggondagabb fajú, folyó a közepparasztok közt.
- 4 Izaté ra tesik a legtöbb régi erjes megjeppreit. (a m Szennádra)
- 5 Ebben követe Crona.
- 6 Gyölle Crona Attala a legfőbbiath-
Tejnyelvet besili. (Crona Mak)
- 7 Somogyosil Bürrü a legtöbb kiristális
matat soroljel.
- 8 Ördög nevűs ördög üri, Bürrü 1890-900km
és Kisgyalamban
- 9 Legvajakorabb szokás Gyölle Crona a
napjainkig?
- 10 A legtöbb állati babona Fonóban Izaté

- 11 A lejtők régebbi arány Mordován való
 manjankip, 11000 m² 1-3. ott állan-
 okban 6-8. létezik
- 12 Kaposkeresztúr Zimány adta a lejtők vad-
 irók aminek 1914 is ~~adta~~ avul lelőtek
 és ezek kopni is eljártak (Zimány formák voltak)
- 13 Kaposkeresztúr adta a lejtőkön ellineko-
 stott gögös felhalkodott (Kaposkeresztúr
 és Mordován között) erdőhívők
- 14 A lejtők állattenyintők Földön vannak és
 Gyöllői
- 15 Kaposkeresztúr Búrri Sánta Kaposkeresztúr
 svabjai a lejtőkön beolvadtak a Magyarországra
- 16 Kaposkeresztúr Szabadi lejtőkön megtehető
 és a svabok jelleget
- 17 Zimány Kaposkeresztúr Búrri ben régen
 Szabadi nemrégigot népek laktak.
- 18 Török hódoltság után Tsal Toponai
 Kaposkeresztúr Búrri Sánta Török nép maradt, ~~itt~~
 ezek beolvadtak a Magyarországra, de a
 nevük is a vonásuk rá mutat még ma is)
- 19 A lejtők állati vándoró kúpec alkútz
 Kaposkeresztúr Szabadi Kaposkeresztúr Kaposkeresztúr
 1914 is

Utzi jegyzet

Nagy ünnepség volt a volt csata tere a Török hódoltság 400 éves emlékére, emlékmű leleplezés, valamint ezen emlékmű felavatásán óriási ember tömeg vett részt a hazai és külföldi, a Magyar kormány tagjai és a kormányzó is. A külföldi vendégek közt volt egy gundag amerikai Magyar is aki egy amerikai lap részére riportokat és fényképfelvételeket készített.

Este felé amikor már az ünnepség múltában volt az az amerikai Magyar azt kérdezi egy molnári hordártól tudna-e olyan embert nekem keremi aki velem jön a Cséle patakhoz megmutatni azt a hegyet ahol a II. Lajos király bele fullt a csélepatakba?!

Nem tudnék, mondja a hordár próbálja meg keresni és mondja neki, hogy öt dollárt adok neki, ha engemet oda vezet és megmutatja a hegyet. Hát én is megmutatom csak jöjjön velem öt dollárért mert nem.

Meuték együtt a patak partján, egyszer csak meg állnak és mutat a hordár ott fullt bele Lajos király.

Maga ezt biztosan tudja hogy itt van a hegy? Igen hát a nagypám is ott mutatta nekem. A nagypáma hitől tudta ezt?

Az szintén a nagypámatól, ez biztos.

Erre meg kapta az öt dollárt.

Az amerikai lefényképete.

Lehet, hogy ott volt, lehet, hogy nem, mert akik kimentek a királyt, hát nem jelölték meg a hegyt. Párhet mielőtt megjelent az amerikai képlapban Gyelenné Sándor

Egy élduns horda 5

Mohácson 1926 nyarán emlíkmű-
vet állítottak a volt uatateien a
török hódoltság emlékére.

Ésen az emlíkmű felavatásán oriai
ember tömeg vett részt. Harai és
külföldi, köztük egy gardag ameri-
kai Magyar is, aki még azt is akarta
tudni, hogy hány kőből hol fulladt
bele a ciclepatakba.

Főbb embert megkért, hogy verem oda
is mutatson rá arra a helyre, mert
le akarta fejezkipérni.

Senki nem tudta megmutatni, mert
villitólaf az ismeretlen is.

Azt is kijelentette az amerikai, hogy
szívem adna a nyomra vezetőnek 5
dollárt.

Ért meg hallotta egy mohácsi horda is
hívta, hogy jöjjen vele ő oda veriti.

A patak partján mentek meudegáltak
egyszer csak megálltak és monda
No merre csak ott fullt bele Lajos király
Ha az ert birtoran tudja, hogy ott

Igen hát a nagyapám is ott
munkált nekem. Se birtos.

Érre meg kaptam az öt dollárt
Lehet, hogy ott volt, lehet, hogy nem
mert akik kiemelték, hát nem
jelölték meg.

Egy hónap múlva az amerikai
képeslapban megjelent.

Egyenir Sándor

Mohács 926 VIII/26.

A tartósharag mindhalálig 6

Az esemény ott kezdődött, hogy Zate
közében 1910 táján Gyurkó József, Mihály
is hajós a hajóat ki ontózkodáson öme
kintombortak is öme is megpróbálták de
clég simán is emelben lefolyt az esemény
a közvetlen szemzédok is csak úgy értesít-
tek a néreteltéréről, hogy elbeszéltek mikik.
Sohát verekedés is oluova sértegetés nem volt
A testvérharag olyan megsejtethetetlen tetőfok-
ra jutott, hogy a két fiatalabb a 1914 es háborúban
egymás mellé kerültek egy száradban egy szoba-
ban egy szakaiban voltak is soha egy szót nem
váltak egymással.

Azt hogy testvérek voltak csak az ismerős ökök
tudták meg a tintek katonák is állították, hogy
testvérek csak még az ontózkodási épületek
volt mindkettőben egy aránt.

Amikor a harctérre kerültek az oroszfrontra, itt
a felettük igyekertek kibékíteni őket.

Lehetőleg egymás mellé helyezték őket, és egy jár-
őben mentek felderíteni, de soha egy szót soha
nem szóltak egymásnak hónapokon át együtt a vérsí-
vaterban. soha nem békültek össze.

Egyelőreban Horozsánka közignél 1916ban mind-
a ketten elertek.

Az megsejtethetetlen haragot mindhalálig
tartották.

Cyclus Sántay

Zate 1926. május 27-én

Egy csintalan diák

Kapospölén 1904-ben Kovács József 11 éves diák sok zavaró dolgot csinált az iskolában

Felber Pál igazgató tanító elég komoly megparva ember lévén is gyakran megsabogtatta a pálcáját a gyermek felett.

Egyik napon a nevéret fiú naggot füttyentett az iskolai óra alatt.

A tanító mondja. Ez a füttyelő fráter a Kovács József volt.

Jean! volt a válassz a tanulók közül. A tanító fogta a pálcát a kezébe is dühösen indult a fiú padja felé. A fiú mondja.

Aljosa csak meg tanító ur és nére csak pöhös a melle. is azért füttyentettem, hogy valahogyan tudásra adjam

A tanító egy pillanatra meg állt is zubbkendővel törölgette a kabátját is mondja. Azért ez nem menti a bűnödöt, is jól megpálcáztam a fiút

Az illető fiú még most is él is mondogatja, hogy életében még olyan ok nélkül nem kapott ki mint akkor.

Nagyon értelmes rendszer ember az illető, talpra csett is élni való. csak a haragságban nincs szerencséje.

a következő epizód örökös sír.

Kövér János már ajándékos, és mint
lovaskocsi-val fuvaros, a kétszeri övegy-
ség után egy harmadik asszonyt kénytelen
volt hozni a hárhoz, 1928-ban.

Íz a fiatal asszony nem felelt meg a hivata-
sának mert kövér lassú gondatlan romszé-
doló kényelmű üldögélő asszony volt.

A romszédok lakásán sokkal többet üldögélt
és tere-ferélt, mint a saját otthonában.

Már az előző férj is, vélt mecsztette,
A nevével férj is nyitán hangotatta, hogy
elküldi mert ilyen dolgotalan romszé-
doló nőt nem fog a háznál megkapni.

Ha jött haza a munkáról, hát az asszonyt
otthon soha nem találta, hanem valamegint
romszédok kellek haza hívni.

Hánikor veskepen elhagyta a tűrelme ak-
kor omitt a romszéd hárból haza küldte
a szülői hárhoz.

Az asszony határozottan kijelentette, hogy
amíg van egy embernek nincs, hogy ötöt el
menesse mert azt is megbánta, hogy az
első emberét olyan kényelműben elment.

A férj azit mondott, hogy van egy indi-
tő erkölcs amif indító ok vinná menni az
az anyjához.

Öthön felszólította, hogy normal mély
hára annig egrébb kellemtlen ség nem lesz
Az arszony még fémlejárva makacs kodott.
Év a fém a Speirből leakarott egy kb
60 cm hosszú 15 cm széles kétujnyi vastag
szalonnát és az egyik végén oldalt
két macskára fogta és elkiáltotta máss
hára anyáidhoz! A szalonnával val hátha
terítette az arszonyt.

Énnek olyan oltrano' csattanása volt.
és bizony az arszony pillanatok alatt
hára ballagott és többi soha vissza nem jött.

Párhet műha találkorott B-Feri mondiny
verető tanoncal az utcain. Énnek a szülői
hárából hajrolta hára a fém mint szomszédok
Annus hát mi van Magával mégis csak ott
hagya a jözi bécit?

Öt hagytam Feri ezt a vadmachát mert
egy nap elarab szalonnával úgy hátha vet, hogy
ha még kellött. kaptam volna hát bele halltam
volna párhetig olyan kékdaganat volt a tra
tanon, hogy azt, hittem hogy a crontjaim dare
bokra tört.

Hát hányzor ütötte hátha Annus?
Kétör de már a harmadik elöl úgy futottam
el mert ott halltam volna meg.
Feri nevetve mondja No lárd Annus maga
erősen állította, hogy soha el nem hagyja a jözi
bécit és a szalonna csapás milyen jól bevált
indító ok. Nagybéki 956 IX. 4.

Cyleni Sándor

Aki egész néptömegeket többször lóra tett.

Balogh Gyula mordomverető Kaposváron igen körimert ember lévén arról, hogy abban fejtette ki a humorit, hogy több embert lóra tett.

Az egyik eset 1918 augusztusban történt Kaposvár állomásán, a Nagymenyi mezej hithörnap lévén délután négy óra tájban.

Az állomáson igen sok utas várakozott amivel kevés személynél körlekedett.

Válamennyi nyilvános vonalról egy tehervonat érkezett a kaposvári állomásra pár személynél is hozott tulle utasokkal.

Ezt a személynél tehervonatot éppen az illető Balogh Gyula mordomverető látta.

Amint megállt a vevővonat, Balogh leszállt a mordomról és az utasokhoz ment, és párat oda-
hívott magához és mondja az égre mutatva

No nére nek csak oda fűt miran.

Ezzel ott hagyta őket és vissza ment a mordomra

Az utasok közül mindig többen - többen nérték meg a pár perc alatt már a páros utas mind az eget nérték, sőt az utasok is elment a tárc, hogy az állomáson mindeki az eget néri.

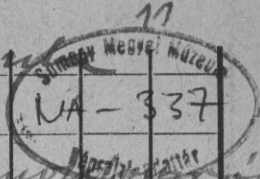
Az utasok is mepherdődött az égre nére és két óra belül itt is az eget nérték a jó nép.

A görény keresés.

A hároméves években úgy télvégén a reggeli sz-

athorat

megvonattal Siófokra ment Balogh Gyula
mordoyveretőnek.

Karác állomásra érkeve leugrott a mozdonyról
és futott az állomásfőnök gardasági udvarára és
kiabálja, hogy ez alá a nagy rakás ájfa alá befutott
egy görény, és a farkasról kezdte ledobálni a kas-
zsu ájszalakat, és amikor többen oda jöttek hát abba
hagva a fadrakást és vissza ment a mozdonyra.

Az ott levők a főnök a feleségével és az állomás
személyzet és pályamunkások a pároskés ájszát átrakták
vannalával és ütlejekkel leesték kutyával a görényt.

Természetes, hogy nem találták.

A délutáni személynattal jött vissza Balogh és nem
mert kínemű csak nevetett a jó tréfán.

Öz hercei

A reggeli személynattal Fonyódra és a kora reggeli
vonattal érkeztél egyf. megállóra.

Éppen június volt és egy nagytábla lina volt az őrkár-
mellát, amely a ködös reggelen jó vire volt.

Balogh mordoyverető oda hívja a jegykiadóőt mondja

ahogy jöttünk itt a közelben elidött a mozdony egy őzet és
még volt a nyi ereje, hogy befutott a büratábla. rámonogva
menjen hozzá ide és a délutáni személynattal jöjök vissza
egy combot kérek belőle.

A nagy haramia zöldbura táblát átjárt az őz többet
napával nyakig viresek lettek és nem találták az őzet.

Délután Balogh mondja, csak jöjjen és adjon ide a combot.

Az őz szabadkorott mondja, hogy nem találták még pedig szem-
retük, és nyakig viresek lettünk, ezt azért mondja hogy nem
akar a mi őz combot.